

RAMBYNO REGIONINIO PARKO PRODUKTO ŽENKLO NUOSTATAI

I. Bendrosios nuostatos

1. Rambyno regioninio parko (toliau – RRP) produkto ženklo (toliau – Ženklo) nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato Ženklo suteikimo kriterijus Rambyno regioniniame parke teikiamoms paslaugoms, prekėms ir produktams bei Ženklo suteikimo komisijos veiklą.
2. Ženklo suteikiamo tikslas yra skatinti darnų vystymąsi Rambyno regioniniame parke, sudaryti papildomos veiklos galimybes šioje teritorijoje gyvenantiems ir veikiantiems fiziniams ir juridiniams asmenims, suteikiant Rambyno regioninio parko lankytojui galimybę rinktis produktus, kurie pagaminti, ar paslaugas, kurios teikiamos Rambyno regioniniame parke, prisidedant prie šios saugomos teritorijos steigimo tikslų įgyvendinimo ir vietos ekonomikos vystymo.
3. Šie Nuostatai parengti vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#); 2001, Nr. [108-3902](#)), Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos (Žin., 1992, Nr. [5-75](#)), Lietuvos Respublikos miškų (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#); 2001, Nr. [35-1161](#)), Lietuvos Respublikos turizmo (Žin., 1998, Nr. [32-852](#); 2002, Nr. [123-5507](#), 2011, Nr. 85-4138) įstatymais, Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 318 (Žin., 2008, Nr. [44-1642](#)), Kultūrinių draustinių nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 30 d. nutarimu Nr. 1086 (Žin., 2006, Nr. [118-4484](#)), Tautinio paveldo produktų, tradicinių amatų mokymo programų, tradicinių mugių sertifikavimo, tradicinių amatų meistrų sertifikavimo ir atestavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. gegužės 21 d. nutarimu Nr. 529 (Žin., 2008, Nr. [66-2508](#)), Saugomų teritorijų produkto ženklo bendraisiais nuostatais, patvirtintais Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos direktoriaus 2013 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. V-112, kitais teisės aktais. Šie Nuostatai taikomi tiek, kiek šių teisinių santykių nereglamentuoja Lietuvos Respublikos įstatymai arba kiti teisės aktai.
4. **Pagrindinė Ženklo suteikimo sąlyga – paslaugos teikėjas ar produkto gamintojas privalo vykdyti veiklą, kuri neprieštarautų Rambyno regioninio pako tikslams ir prisidėtų prie jų įgyvendinimo.**
5. **Paslaugos teikėjas ar produkto gamintojas turi žinoti Rambyno regioninio pako išskirtinę visuotinę vertę, gamtos ir kultūros vertybes, lankomus objektus, teikti informaciją lankytojams apie Rambyno regioninio pako lankomus objektus, teikiamas paslaugas, Rambyno regioninio pako direktijos ar vietos bendruomenės organizuojamus viešus renginius.**
6. Nuostatuose vartojamos sąvokos:
 - 6.1. **Rambyno regioninio parko produktas** – Rambyno regioninio pako direktijos (toliau – Direktijos) nustatyta tvarka teikiama paslauga ar produktas, kurie teikiami/gaminami Rambyno regioniniame pake.
 - 6.2. **Rambyno regioninio parko produkto ženklas** - vaizdinis žymuo, rodantis, kad Rambyno regioninio pako produktas atitinka **nustatytus** kriterijus.

6.3. Paslaugų teikėjas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris teikia paslaugas vietos gyventojams ir lankytojams Rambyno regioniniame pake

6.4. Produktų gamintojas – fizinis arba juridinis asmuo, kuris gamina produktą Rambyno regioniniame pake.

6.5. Privalomi kriterijai – nustatyta tvarka patvirtinti kriterijai, kuriuos turi atitikti pareiškėjas, pateikiantis paraišką gauti teisę naudoti Rambyno RP produkto ženklą.

6.6. Siekiami kriterijai – papildomų kriterijų sąrašas iš kurio, nustatyta tvarka, kriterijai perkeliama į privalomų kriterijų sąrašą.

6.7. Tradicinė etnografinio regiono architektūra – istorijos eigoje etnografiniame regione susiformavusi teritorinė erdvinė struktūra su charakteringu sodybų išplanavimu, apželdinimu, savitais pastatų statybos principais (konstrukcijų, formų, medžiagų, mažosios architektūros elementų), jų ryšys su aplinka, kraštovaizdžiu.

6.8. Tautinio paveldo produktai – nustatyta tvarka sertifikuoti tradiciniai gaminiai, tradicinių veislių augalai ir gyvūnai bei jų produktai, tradicinės paslaugos, pasižymintys istoriškai Lietuvoje ar jos atskirame etnografiniame regione susiformavusia produkto forma, tradicine sudėtimi ir kitais specifiniais kokybiniais ypatumais.

6.9. Ženklo suteikimo komisija – Rambyno regioninio parko Direktorius (toliau – Direktorius) įsakymu patvirtinta komisija, kuri vertina Rambyno regioninio parko produkto atitikimą Ženklo suteikimo kriterijams ir priima sprendimą dėl Ženklo suteikimo.

7. Kitos sąvokos atitinka teisės aktuose vartojamas sąvokas.

8. Nuostatai skelbiami Rambyno regioninio parko direkcijos internetiniame tinklalapyje.

II. Ženklo suteikimo kriterijai paslaugoms

9. Privalomi kriterijai Ženklo suteikimui paslaugoms yra:

9.1. paslaugos (apgyvendinimo, maitinimo, turistinio inventoriaus nuomos, mokymų ir pan.) teikiamos Rambyno regioniniame parke, jos buferinės apsaugos zonoje ar Lumpėnų ir Vilkyškių seniūnijų ribose;

9.2. paslaugos teikiamos pabrėžiant sąveiką su aplinka ir siekiant mažinti poveikį aplinkai;

9.3. paslaugos teikėjas pritaria Rambyno regioninio parko tikslams ir įsipareigoja vykdyti veiklą, kuri būtų palanki biologinei įvairovei ir tradiciniam saugomam kraštovaizdžiui;

9.4. paslaugos teikėjas siūlo lankytojams aktyvaus pažintinio turizmo galimybes;

9.5. paslaugos teikėjas yra aktyvus Rambyno regioninio parko vietos bendruomenių veiklos dalyvis;

9.6. paslaugos teikėjas bendradarbiauja su kitais paslaugas teikiančiais subjektais Rambyno regioniniame parke ir dalinasi informacija su lankytojais apie jų teikiamas paslaugas;

9.7. paslaugos teikėjas turi parengtą informaciją lankytojams apie atsakingą aplinkosauginį elgesį ir sudaro sąlygas lankytojams elgtis atsakingai aplinkos atžvilgiu (pvz., yra atliekų rūšiavimo konteineriai ir informacija apie atliekų rūšiavimo aplinkosauginę naudą, naudoja aplinkai palankesnius buitines chemijos produktus);

9.8. paslaugos teikėjas lankytojams prieinamoje vietoje eksponuoja Rambyno regioninio parko produkto ženklą, taip pat pateikia informaciją apie Rambyno regioninio parko produkto ženklo tikslus, lankytojams skirtoje ir kitoje viešojoje informacijoje naudoja Rambyno regioninio parko produkto ženklą;

9.9. paslaugos teikėjas lankytojams nurodo nepriklausomų institucijų kontaktus (pvz., Rambyno regioninio parko direkcijos, Rambyno regioninio parko ženklo suteikimo komisijos), kuriais lankytojas turėtų galimybę pateikti atsiliepimus apie suteiktų paslaugų kokybę;

9.10. paslaugos teikėjas ne mažiau kaip 2 metus iki paraiškos pateikimo termino neturi administracinių nuobaudų dėl Rambyno regioninio parko tvarkymo reglamento, aplinkos apsaugos, statybos ir higienos normų nesilaikymo.

10. Siekiami (papildomi) kriterijai Ženklo suteikimui paslaugoms yra:

- 10.1. Teikiant maitinimo paslaugas, daugiau kaip pusė valgių yra iš kulinarinio paveldo sąrašo, t.y. sertifikuoti Lietuvos kulinarijos paveldo fondo.
- 10.2. Daugiau kaip pusė parduodamų gaminių yra tautinio paveldo produktai.
- 10.3. Paslaugos teikėjas įsipareigoja ir prekiauja vietos ar regiono produktais (Regionas – Rambyno RP ribos, o taip pat Vilkyškių, Lumpėnų seniūnijos).
- 10.4. Teikdamas paslaugas paslaugos teikėjas taiko aplinkai palankaus verslo kriterijus:
 - paslaugos tiekėjas turi pasirengęs, pasitvirtinęs aplinkosauginės vadybos taisyklės¹ ir jų laikosi;
 - paslaugos teikėjas patalpų šildymui (ne mažiau kaip 10 proc.) naudoja atsinaujinančius energijos šaltinius;
 - paslaugos teikėjas nenaudoja plastikinių vienkartinį indų (renkasi ekologišką tarą, pakuotes, pagamintą iš perdirbamų medžiagų), vengia nebūtinų vienkartinės pakuotės.
 - paslaugos teikėjas skaičiuoja savo poveikį aplinkai – CO² pėdsaką ir stengiasi jį mažinti;
- 10.5. paslaugos teikėjas lankytojams pateikia informaciją apie galimybę atvykti, išvykti bei keliauti po Rambyno regioninį parką, pasinaudojus visuomeniniu ir/ar bemotoriu transportu.
- 10.6. paslaugos teikėjas nicijuoja ir vykdo savanoriškas gamtosaugos priemones ir iniciatyvas (pvz., stato informacinius ženklus, padeda direkcijai įgyvendinti gamtotvarką, organizuoja talkas, aplinkosauginio švietimo akcijas ir pan.)
- 10.7. paslaugos teikėjas turi parengtą, patvirtintą planą, kaip kasmet bus pateikiami nauji ar atnaujinti kokybiški paslaugų paketai lankytojams.
- 10.8. paslaugos teikėjas pagerina galimybę žmonėms su negalia pasinaudoti paslaugomis, atitinkamai pritaiko infrastruktūrą.
- 10.9. paslaugos teikėjas supažindina samdomus darbuotojus su aplinkosaugos tikslais Rambyno regioniniame parke, atsakingu elgesiu.
- 10.10. paslaugos teikėjas taiko žaliųjų pirkimų kriterijus, įsigyjant prekes, medžiagas (ne mažiau nei 30 proc. nuo visų vykdomų pirkimų).
- 10.11. paslaugos teikėjas ne mažiau kaip 50 proc. produktų, medžiagų įsigyja iš vietos² gamintojų.
- 10.12. paslaugos teikėjas prisideda prie vietos bendruomenės raidos.
- 10.13. Ne mažiau kaip 50 proc. samdomų darbuotojų yra vietos gyventojai³.

¹ Šios taisyklės turi apimti užduotis organizacijos personalui atsakingai elgtis organizacijoje, t.y. patikrinti ar išjungti nenaudojami elektros prietaisai, ar sandarūs vandens čiaupai, nespausdinti bereikalingos korespondencijos, spausdinti ant dviejų popieriaus pusių, rūšiuoti atliekas.

² Vietos gamintojas – gamintojas, savo veiklą vykdamas toje pačioje savivaldybėje.

³ Deklaravę savo gyvenamąją vietą Rambyno regionio parko teritorijoje esančiose ar su parku besiribojančiose gyvenamosiose vietovėse.

- 10.14. Verslas registruotas Pagėgių savivaldybėje, kurioje vykdoma veikla.
- 10.15. paslaugos teikėjas įgyvendina nešališko, nediskriminacinio, teisingo darbuotojų samdymo principus
- 10.16. paslaugos teikėjas rūpinasi darbuotojų socialiniu saugumu, nepalaiko korupcinių veikų.
- 10.17. Valdomų, nuomojamų statinių architektūra yra suderinta su Mažosios Lietuvos regiono etnokultūrinio kontekstu, pabrėžia etnografinius ypatumus, tradicijas, vykdoma veikla prisideda prie kultūros paveldo (materialaus ir nematerialaus) išsaugojimo;
- 10.18. Pastatuose naudojamos aplinkai palankesnes statybinės medžiagos, pasiekti energetiškai taupaus namo standartai.

III. Ženklo suteikimo kriterijai produktams

11. Privalomi Ženklo suteikimo kriterijai žemės ūkio produktų gamintojams yra:

- 11.1. pritarti Rambyno regionio parko tikslams ir įsipareigoja vykdyti veiklą, kuri būtų palanki biologinei įvairovei ir tradiciniam saugomam kraštovaizdžiui;
- 11.2. prisidėti prie vietos bendruomenės raidos;
- 11.3. turi turėti nuosavybės teise arba nuomojamą valdą, kuri įregistruota Rambyno regionio parko teritorijoje ar jos buferinėje zonoje, ar besiribojančiose Vilkyškių ir Lumpėnų seniūnijose;
- 11.4. pritarti Rambyno regioninio parko tikslams ir įsipareigoja vykdyti veiklą, kuri būtų palanki biologinei įvairovei ir tradiciniam saugomam kraštovaizdžiui;
- 11.5. privalo laikytis ženklo suteikimo sutartyje nurodytų įsipareigojimų ne mažiau kaip penkis kalendorinius metus;
- 11.6. žemės ūkio naudmenas ir pasėlius tvarko laikantis specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų bei Rambyno regionio parko tvarkymo plano reikalavimų;
- 11.7. ne mažiau kaip 2 metus iki paraiškos pateikimo termino neturėti administracinių nuobaudų dėl aplinkos apsaugos, elgesio su gyvūnais, augalų saugos normų nesilaikymo.

12. Privalomi Ženklo suteikimo kriterijai miško, pievų, pelkių, gėlųjų vandenių (gėrybių, kurios nėra specialiai auginamos) produktų gamintojams yra:

- 12.1. pritarti Rambyno regionio parko tikslams ir įsipareigoja vykdyti veiklą, kuri būtų palanki biologinei įvairovei ir tradiciniam saugomam kraštovaizdžiui;
- 12.3. prisidėti prie vietos bendruomenės raidos.
- 12.4. turi būti vietos gyventojas, ar vietos įmonė, t.y. deklaravę savo gyvenamąją vietą, ar veiklą vykdančys Rambyno regioninio parko ir besiribojančių Vilkyškių ir Lumpėnų seniūnijų teritorijose;
- 12.5. gamtos vertybės turi būti surinktos, sumedžiotos, sugautos nepažeidžiant laukinės gyvūnijos, laukinės augmenijos įstatymų, laukinės augalijos išteklių naudojimo tvarkos, miško lankymo, Rambyno regioninio parko lankymo taisyklių ir kitų susijusių teisės aktų;
- 12.6. nerinkti pakelėse, netoli miestų, gamyklų, degalinių, trąšų ar cheminių medžiagų sandėlių, elektrinių, geležinkelių, sąvartynų, fermų;
- 12.7. ne mažiau kaip 2 metus iki paraiškos pateikimo termino neturėti administracinių nuobaudų dėl laukinės gyvūnijos, laukinės augmenijos įstatymų, miško lankymo, Rambyno regioninio parko lankymo taisyklių, higienos normų ir kitų susijusių teisės aktų pažeidimų.

13. Privalomi Ženklo suteikimo kriterijai amatininkams, užsiimantiems tradiciniais verslais Rambyno regioninio parko teritorijoje:

- 13.1. pritarti Rambyno regioninio parkui ir Rambyno regioninio parko tikslams ir įsipareigoti vykdyti veiklą, kuri būtų palanki jų įgyvendinimui;
- 13.2. prisidėti prie vietos bendruomenės raidos;
- 13.3. turėti tradicinių amatų meistro sertifikatą, arba gaminami produktai turi turėti tautinio paveldo

produkto sertifikata, išduotą remiantis Tautinio paveldo produktų, tradicinių amatų mokymo programų, tradicinių mugių sertifikavimo, tradicinių amatų meistrų sertifikavimo ir atestavimo taisyklėmis;

- 13.4. tradicinis verslas turi būti paveldėtas iš praeities ir pripažintas per istorinį Lietuvos ar Mažosios Lietuvos etnografinio regiono raidos laikotarpį ne mažiau kaip 100 metų arba perduodamas iš kartos į kartą, ne mažiau kaip per 3 kartas;
- 13.5. produktai gaminami naudojant rankų darbą, senąsias gamybos technologijas – įrankius, padargus, įrenginius, tradicines žaliavas, arba pagaminti naujomis technologijomis, tačiau atitinkančiomis senąsias ir išsaugant unikalias tradicines gaminių savybes ir sudėtį;
- 13.6. ne mažiau kaip 2 metus iki paraiškos pateikimo termino, neturėti administracinių nuobaudų dėl aplinkos apsaugos, sąžiningos prekybos normų nesilaikymo.

14. Siekiami kriterijai produkto Ženklo suteikimui:

- 14.1. Daugiau kaip pusė parduodamų gaminių yra tautinio paveldo produktai;
- 14.2. Turėti atliekų rūšiavimo kontenerius, rūšiuoti ir skatinti savo darbuotojus tai daryti;
- 14.3. Naudoti aplinkai palankesnius buitines chemijos produktus (pvz., pažymėtus ekoženkais);
- 14.4. Taikyti aplinkai palankaus verslo kriterijus:
 - turi pasirengęs ir pasitvirtinęs aplinkosauginės vadybos taisykles ir jų laikosi;
 - patalpų šildymui ne mažiau kaip 10 proc. naudoja atsinaujinančius energijos šaltinius.
 - nenaudoja plastikinių vienkartinį indų (renkasi ekologišką tarą, pakuotes, pagamintą iš perdirbamų medžiagų), vengia nebūtinos vienkartinės pakuotės.
 - skaičiuoja savo poveikį aplinkai – CO₂ pėdsaką ir stengiasi jį mažinti;
- 14.5. Inicijuoti ir vykdyti savanoriškas gamtos apsaugos priemones ir iniciatyvas (pvz., stato informacinius ženklus, padėti direkcijai įgyvendinti gamtotvarką, organizuoti talkas, aplinkosauginio švietimo akcijas ir pan.)
- 14.6. Suteikti informaciją samdomiems darbuotojams apie Rambyno regioninio parko aplinkosaugos tikslus, atsakingą elgesį;
- 14.7. Taikyti žaliųjų pirkimų kriterijus, įsigyjant prekes, medžiagas, ne mažiau nei 30 proc. nuo visų vykdomų pirkimų
- 14.8. Ne mažiau nei 40 proc. produktų, medžiagų įsigyti iš vietos gamintojų.
- 14.9. Ne mažiau kaip 50 proc. samdomų darbuotojų yra vietos gyventojai .
- 14.10. Verslas registruotas Pagėgių savivaldybėje, kur ir vykdoma veikla.
- 14.11. Prisidėti prie vietos bendruomenės raidos.
- 14.12. Valdomų, nuomojamų statinių architektūra yra suderinta su mažosios Lietuvos regiono etnokultūriniu kontekstu, vykdoma veikla prisideda prie kultūros paveldo (materialaus ir nematerialaus) išsaugojimo;
- 14.13. Pastatuose naudoti aplinkai palankesnes statybines medžiagas, pasiekti energetiškai taupaus namo standartai;
- 14.14. Įgyvendinti nešališko, nediskriminacinio, teisingo darbuotojų samdymo principus.
- 14.15. Rūpintis darbuotojų socialiniu saugumu, nepalaikyti korupcinių veikų.

IV. Ženklo suteikimo komisija

15. Paslaugos, produkto atitikimą Ženklo suteikimo kriterijams vertina ir sprendimą dėl Ženklo suteikimo priima Komisija, sudaryta iš 5 narių. Komisijos sudėtį vietos savivaldos, bendruomenių ir asociacijų teikimu tvirtina Direktorius. Komisijai pirmininkauja Direktorius.

16. Komisijos funkcijos:

16.1. patikrinti ir įvertinti, ar paraiškoje nurodyta informacija yra teisinga, ar pareiškėjas atitinka Ženklo suteikimo kriterijus (atitikimo kriterijams patikras vietoje atlieka Direkcijos paskirtas darbuotojas);

16.2. savo iniciatyva ar nagrinėjant motyvuotus prašymus siūlyti Direktoriumi priimti sprendimus dėl ženklo suteikimo kriterijų pakeitimo ar papildymo, dėl naujų produktų grupių, paslaugų įtraukimo;

16.3. Esant poreikiui kviesti specialistus įvertinti paraiškas, jėgu Komisijai kyla abejonių dėl pareiškėjo atitikimo kriterijams.

17. Komisijos darbo organizavimas:

17.1. pagrindinė Komisijos darbo forma –posėdžiai. Eiliniai komisijos posėdžiai rengiami ne rečiau kaip kartą per metus. Posėdžius šaukia komisijos pirmininkas, posėdžiams sekretoriauja vienas iš Komisijos narių ar Direkcijos darbuotojas, kuris nėra komisijos narys;

17.2. Komisijos sekretorius apie rengiamą posėdį praneša Komisijos nariams ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas. Kartu su pranešimu Komisijos nariams pateikiama posėdžio darbotvarkė ir klausimų svarstymui būtina medžiaga;

17.3. posėdžio darbotvarkė patvirtinama posėdžio pradžioje bendru posėdyje dalyvaujančių Komisijos narių susitarimu;

17.4. Komisijos posėdis yra teisėtas, jei jame dalyvauja daugiau nei pusė Komisijos narių;

17.5. Komisijos sprendimai priimami posėdyje dalyvaujančių balsų dauguma atviro balsavimo būdu. Komisijos nariai turi lygias balso teises. Komisijos narių balsams pasiskirsčius po lygiai, lemiamą reikšmę turi Komisijos pirmininko balsas;

17.6. į Komisijos posėdžius gali būti kviečiami kitų valstybės ir savivaldybės institucijų atstovai, kiti suinteresuoti asmenys. Posėdyje gali dalyvauti Direkcijos darbuotojai, bei pakviesti specialistai ir ekspertai. Visi išvardyti asmenys balso teisės neturi;

17.7. Komisijos posėdžiai įforminami protokolu, kuriame fiksuojama posėdžio eiga ir turinys. Posėdžio protokole nurodomi šie duomenys:

17.7.1. Dalyvavę posėdyje asmenys (Komisijos nariai, suinteresuoti asmenys, svečiai);

17.7.2. posėdžio darbotvarkė;

17.7.3. priimti sprendimai, nurodant balsavimo rezultatus.

18. Komisijos posėdžio protokolo projektas siunčiamas visiems Komisijos nariams peržiūrėti ir pastaboms pareikšti elektroniniu paštu. Jei per 3 darbo dienas nesulaukiama pastabų, Komisijos pirmininkas pasirašo protokolą.